

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/64/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3223200182
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:3223200182.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. A., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov: matky O. A., nar. XX.XX.XXXX, pobytom A. G. XXXX/X, XXX XX I. nad I., štátna občianka SR a otca X. A., nar. XX.XX.XXXX, pobytom XXX XX K. G. XXX, štátneho občana SR, zastúpeného právnym zástupcom Mgr. Ľubomírom Dvorským, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie E.. sv. W. XXX/XX-X, XXX XX J., o návrhu matky maloletého dieťaťa na zvýšenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. BN-6P/19/2023-119 zo dňa 26. júna 2023

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. BN-6P/19/2023-119 zo dňa 26. júna 2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa výroku I. otcovi maloletého dieťaťa s účinnosťou od 21.02.2023 zvýšil vyživovaciu povinnosť voči maloletej D. A., nar. XX.XX.XXXX z doterajších 100,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne, ktorú sumu výživného je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 20. dňa v tom ktorom kalendárnom mesiaci vopred. Podľa výroku II. nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 21.02.2023 do rozhodnutia súdu v sume 243,57 Eur otcovi maloletej D. A., nar. XX.XX.XXXX povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 10,- Eur spolu s bežným výživným, počnúc prvým výživným po právoplatnosti rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok. Výrokom III. sa zmenil rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/18/2021-63 zo dňa 06.07.2021, právoplatný dňa 16.07.2021 v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletej D., nar. XX.XX.XXXX. Podľa výroku IV. v prevyšujúcej časti zostáva predchádzajúce rozhodnutie nezmenené. Výrokom V. bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd poukázal v odseku 1. odôvodnenia na návrh matky maloletého dieťaťa, ktorý odôvodnila tým, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo na S. k veľkému nárastu cien základných životných potrieb, ktoré ako matka s výnimkou súdom stanoveného výživného platí výlučne sama. Zvýšené výdavky vznikli matke predovšetkým v súvislosti s nákupom potravín, bývaním, vodou a elektrinou. Zdravotný stav maloletej D. od minulého roka vyžaduje dispenzarizáciu a pravidelné návštevy v detskej pneumologickej ambulancii v E., čím sa opäť finančné potreby maloletej dcéry zvýšili. S maloletou dcérou matka zároveň navštevuje ambulanciu čelustnej ortodontie v J.. Ďalej v návrhu matka poukázala na stav, keď maloletá dcéra navštevuje osemročné gymnázium v I. nad I. a tanečný odbor Y. umeleckej školy A. v I. nad I., ktorého je členkou, školné je

20,- Eur mesačne, nepravidelné výdavky spojené s účasťou dcéry na tanečných súťažiach, pričom otec maloletej platí iba súdom určené výživné 100,- Eur mesačne.

3. Okresný súd poukázal na vykonané dokazovanie, vyjadrenia matky a otca maloletého dieťaťa na nariadenom pojednávaní, vyjadrenie kolízneho opatrovníka, Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 16.05.2023, potvrdenie o príjme matky u zamestnávateľa MUDr. C. K. s.r.o., potvrdenie o príjme otca od zamestnávateľa G. S. P. s.r.o., poberanie prídavku na dieťa matkou maloletej v sume 60,- Eur mesačne od 01.01.2023 a otcom maloletej rovnako v sume 60,- Eur mesačne od 01.01.2023. Okresný súd zistil, že matka maloletej poberá invalidný dôchodok v sume 252,20 Eur mesačne. Zo zmluvy o úvere vyplynulo, že matka maloletého dieťaťa spláca úver na bývanie vo výške 35.000,- Eur s počtom mesačných splátok 240, s termínom konečnej splatnosti úveru 20 rokov odo dňa prvej mesačnej splátky. Z dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov okresný súd zistil, že matka sa zaviazala vyplatiť otcovi maloletej titulom celkového vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sumu 30.000,- Eur, a to z hypotekárneho úveru, ktorý bol poskytnutý bankou XXX.bank a.s.. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 28.02.2023 okresný súd zistil, že otec maloletej poberá prídavok na dieťa na dcéru Y. A. od XX.XX.XXXX v sume 60,- Eur mesačne. Y. A. študuje 3. ročník prezenčného štúdia na lekárskej fakulte v odbore zubné lekárstvo Q. Z. v F. a je v akademickom roku 2022/2023.

4. Okresný súd v odseku 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na výdavky maloletej D. A., v odseku 19. na výdavky otca, v odseku 20. príjmy a výdavky matky, v odseku 21. na lustráciu v bankových inštitúciách.

5. Okresný súd zistil, že otec maloletého dieťaťa má tri deti - P. A., Y. A. a D. A.. Matka maloletého dieťaťa má tri deti - P. A., Y. A. a D. A..

6. Okresný súd poukázal na § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 52 CMP a vo všeobecnosti uviedol, že zmena pomerov ako hmotnoprávny predpoklad podľa ust. § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine na zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, môže spočívať na subjektívnych okolnostiach ako aj v objektívnych okolnostiach, ktorá je závislá od ekonomickej situácie. Súdna prax za zmenu pomerov považuje výraznú zmenu v nákladoch na životné potreby oprávneného dieťaťa v závislosti od jeho veku, vzdelávania i rôznych aktivít a kultúrnych potrieb, ako aj ďalšie konkrétne potreby maloletého, ktoré sú povinní upokojuvať jeho rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Okresný súd zdôraznil, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že došlo k zmene pomerov, keď v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otec maloletého dieťaťa žil v spoločnej domácnosti s maloletým dieťaťom a podľa pripojeného spisu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 3P/18/2021 v tom čase otec maloletého dieťaťa uhrádzal náklady spojené s bývaním, uhrádzal trvalé príkazy jednotlivých platieb, hradil nájomné (sumou približne 200,- Eur mesačne), poplatok za energie (sumou 28,- Eur mesačne), hradil poplatok za internet, telefón, potraviny, pohonné hmoty. Zároveň hradil maloletej poplatok za tanečný krúžok v sume 15,- Eur mesačne a príspevok na stravu v sume 32,- Eur mesačne. Týmito platbami si otec maloletej v podstate plnil svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej D., a to vo výške výrazne vyššej ako v súčasnosti. V súčasnosti otec maloletého dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti s maloletou, maloletá D. býva spolu so svojou matkou a ďalšími dvoma sestrami, a teda matka zabezpečuje potrebu bývania pre maloletú v celom rozsahu. Otec maloletého dieťaťa býva v rodinnom dome spolu so svojimi rodičmi, kde jeho mesačný výdavok na bývanie predstavuje poplatok na elektriku v sume 35,- Eur mesačne a poplatok za TV a internet v sume 30,- Eur mesačne. Rozrátajúc výdavok na vykurovanie rodinného domu (vo výške 1.200,- Eur na 3 osoby a 12 mesiacov), tento predstavuje 33,33 Eur mesačne. Rozrátajúc ročný výdavok za smeti (vo výške 100,- Eur na 3 osoby a 12 mesiacov), tento predstavuje 2,78 Eur mesačne, ročný výdavok za vodu (vo výške 120,- Eur na 3 osoby a 12 mesiacov), tento predstavuje 3,33 Eur mesačne. Výdavok otca maloletého dieťaťa na bývanie tak predstavuje približne 104,44 Eur mesačne, čo je výdavok na bývanie nižší, ako v čase, keď otec maloletého dieťaťa býval v spoločnej domácnosti s maloletou. Iné výdavky na bývanie otec maloletej neuviedol. Okresný súd poznamenal, že otec si v prípade spolužitia s maloletou plnil aj vyživovaciu povinnosť výkonom osobnej starostlivosti, ktorá v čase spolužitia bola nepochybne realizovaná. Vzhľadom k uvedenému ako aj s poukazom na matkou uvádzané skutočnosti týkajúce sa rastu cien vecí bežnej spotreby, ako aj rastu poplatkov, keď príkladmo poplatok za tanečný krúžok sa zvýšil zo sumy 15,- Eur mesačne na 20,- Eur mesačne, poplatok za stravu v škole zo sumy 32,- Eur

mesačne na sumu 42,- Eur mesačne, v kontexte so zvýšenými výdavkami na maloleté dieťa, ako aj s poukazom na zmenu vývinových potrieb maloletého dieťaťa (maloletá má toho času 14 rokov, má veku primerané hygienické potreby, stravovacie potreby, ako aj potreby ošatenia) okresný súd mal za preukázané, že na strane účastníkov konania došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje aj zmenu výšky výživovacej povinnosti.

8. Po vyhodnotení otázky o zmene pomerov okresný súd zohľadnil opodstatnené výdavky v súvislosti s výchovou a výživou maloletej D. v prvom rade to, že matka zabezpečuje potrebu bývania, ktorý v celkovej výške 291,- Eur mesačne predstavuje pre jednu osobu sumu 72,75 Eur mesačne. Matka hradí maloletej výdavky so školskou dochádzkou, a to ZRPŠ v prepočte na mesiac 2,- Eur, zabezpečuje jej potrebné školské pomôcky, u ktorých priemerný výdavok predstavuje 10,- Eur mesačne, zabezpečuje jej stravu v škole, ktorá je 42,- Eur mesačne, v domácnosti vo výške 150,- Eur mesačne, v ktorej sume sú započítané aj desiate, hygienické potreby 35,- Eur mesačne, školné v sume 20,- Eur mesačne a kostýmové ako jednorazový výdavok 35,- Eur, čo predstavuje mesačne 3,50 Eur, zabezpečuje potrebnú lekársku starostlivosť, návštevy u odborných lekárov - ambulancie pneumologickej, alergologickej, kardiologickej, zakupuje jej lieky a vitamíny. Výdavok na zdravotnú starostlivosť predstavuje približne mesačne 20,- Eur. Matka zabezpečuje potrebnú obuv, oblečenie, vreckové maloletej 20,- Eur mesačne, dobíja jej mobil v sume 10,- Eur mesačne, výdavky s účasťou na súťažiach predstavujú sumu 465,25 Eur, od ktorej sumy okresný súd odpočítal prídavok na dieťa v sume 60,- Eur a daňový bonus 95,- Eur, tak výsledná suma zodpovedala čiastke 310,25 Eur, ktorá bola rozdelená tak, že osoba, ktorej maloletá nebola zverená do starostlivosti, je povinná znášať 2/3-iny týchto nákladov, čo zo sumy 310,25 Eur predstavuje 206,83 Eur. Na základe tohto okresný súd dospel k záveru, že suma vo výške 200,- Eur ako suma výživného je primeraná, ktorá zohľadňuje vek maloletej a jej potreby.

9. K tomuto okresný súd v samostatnom odseku 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku zohľadnil zárobkové a majetkové pomery otca maloletého dieťaťa, keď mal za to, že je v jeho možnostiach platiť výživné 200,- Eur mesačne. Príjem otca je 1.000,- Eur mesačne a prídavok na dieťa v sume 60,- Eur mesačne. Na plnoletú študujúcu dcéru Y. podľa vlastného vyjadrenia prispieva na potreby sumou 200,- Eur mesačne, z čoho vyplýva, že časť sumy je v rozsahu 60,- Eur pokrytá z prídavku na dieťa a časť v rozsahu 140,- Eur z príjmu otca maloletej. Pravidelné mesačné výdavky otca maloletého dieťaťa boli vyčíslené v sume 995,- Eur (náklady spojené s bývaním, električka v sume 35,- Eur, TV a internet v sume 30,- Eur, poplatok za telefón v sume 30,- Eur, pohonné hmoty na motorové vozidlo v sume 200,- Eur, výživné na maloletú Katarínu v sume 100,- Eur, dohodnuté výživné na dcéru Y. v sume 200,- Eur, stravu a drogériu v sume 200,- Eur, oblečenie v sume 100,- Eur a dokonca aj záujmy, ktoré otec vyčísli až v sume 100,- Eur mesačne). K uvedenému okresný súd zvýraznil to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. K výdavku na pohonné hmoty v sume 200,- Eur mesačne okresný súd uviedol, že je neadekvátny a vysoký, keď ide o cestovné iba do práce a naspäť (a to vzdialenosť medzi obcami Veľká G. a I. nad I. cca 12 km) a na občasnú cestu dcéry Y. k vlaku, čo má predstavovať až 200,- Eur mesačne. K záujmom a výdavkom na ne vo výške 100,- Eur mesačne okresný súd uviedol, že tento nemôže mať prednosť pred výživným na maloleté dieťa. Okresný súd mal za to, že otec maloletého dieťaťa môže tento výdavok v sume 100,- Eur použiť práve na pokrytie potrieb dieťaťa, a to zvýšeného výživného, čím sa jeho finančná situácia nezhorší ani nezmení, ak tento výdavok v sume 100,- Eur, a to na záujmy otca mu pravidelne mesačne vzniká a otec je schopný tento uhrádzať. Otec toho času žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, títo poberajú starobný a invalidný dôchodok. Okresný súd zohľadnil, že takto tri dospelé osoby sa podieľajú na výdavkoch. Okresný súd zohľadnil aj mieru stretávania sa otca s maloletou, ktorá je nedostačujúca a je iba sporadická. Okresný súd zohľadnil i to, že v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov matka získala do svojho vlastníctva byt, pričom otcovi bola vyplatená suma 30.000,- Eur, na vyplatenie ktorej si vzala pôžičku. Otec úvery a pôžičky nemá. Je vlastníkom motorového vozidla, na účtoch má disponibilné zostatky finančných prostriedkov v sume 3.953,75 Eur a v sume 2.382,35 Eur. Podľa záveru okresného súdu je v schopnostiach a možnostiach otca maloletého dieťaťa hradiť výživné v matkou žiadanej výške. To, že je otec schopný platiť takéto výživné vyplýva aj z toho, že otec sa podieľa na výdavku maloletej v súvislosti s jej účasťou na tanečných súťažiach, resp. tým, že je schopný hradiť náklady spojené so zubným strojčekom.

10. Pomery na strane matky maloletého dieťaťa boli zohľadnené v tom, že matka sa každodenne osobne stará o maloleté dieťa. Zabezpečuje jej materiálne, emocionálne potreby a vo výraznej miere sa podieľa na jej výchove. Matka má dve zamestnania, v ktorých dosahuje príjem v priemere 1.129,74 Eur a v priemere 208,02 Eur u druhého zamestnávateľa. Je poberateľkou invalidného dôchodku zo zdravotných

dôvodov, a aj napriek tomu má dve zamestnania, aby dokázala pokryť potreby svojej rodiny. Okrem maloletej D. podporuje bývaním ďalšie dve dcéry. Hoci je príjem matky v porovnaní s otcom vyšší, neznamená to podľa názoru okresného súdu, že automaticky by sa mala matka v prevažnej miere podieľať na výdavkoch na maloletú Katarínu, najmä ak otec osobnú starostlivosť o maloletú nevykonáva, stretáva sa s ňou iba sporadicky a podieľa sa na jej výchove v minimálnom rozsahu. Okresný súd preto určil mesačné výživné 200,- Eur a jeho splatnosť od podania návrhu, čím nedoplatok na výživnom za obdobie 21.02.2023 do rozhodnutia okresného súdu predstavuje 243,57 Eur, keď od splatného výživného za obdobie od 21.02.2023 do rozhodnutia súdu v sume 528,57 Eur odpočítal sumu 135,- Eur, sumu 150,- Eur, ktorými sumami sa otec podieľal na výdavkoch na tanečných súťažiach maloletej D.

11. Okresný súd konštatoval, že tým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/18/2021-63 zo dňa 06.07.2021, právoplatného dňa 16.07.2021 v časti určenej výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletej D., nar. XX.XX.XXXX a vo zvyšnej časti zostalo predchádzajúce nezmenené.

12. Podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku okresný súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak nezistil dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé náhradu trov konania otcovi maloletého dieťaťa, priznať.

13. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletého dieťaťa prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP. Namietal, že okresný súd nesprávne, neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolaním namietal, že postup okresného súdu bol nezákonný, keďže konal ako vo veci určenia výživného, a to prvotného, zisťoval do podrobnosti výšku každého jedného nákladu rodiča a dieťaťa, tieto zohľadňoval a na základe nich rozhodol. Okresný súd mal zisťovať kvalifikovanú zmenu pomerov, napr. strata zamestnania, dlhodobá PN, trvalá zmena zdravotného stavu dieťaťa, nástup dieťaťa na vyšší stupeň vzdelávania a pod., pričom k žiadnej takejto kvalifikovanej zmene nedošlo. Na náklady otec riadne prispieval. Neraz platil nad rámec výživného maloletej vždy, keď ho o to požiadala. Podľa otca maloletej okresný súd nezisťoval existenciu zákonom potrebnej zmeny pomerov, ale zmeny hľadal vo všetkých čiastkových nákladoch rodičov a maloletej, čo bolo v rozpore so zákonom. Z návrhu matky maloletého dieťaťa vyplývala jasne nespokojnosť s už prvotným rozhodnutím okresného súdu, a preto týmto návrhom chcela dosiahnuť zmenu. Pri zmene výživného judikatúra vyžaduje potrebnú existenciu kvalifikovanej zmeny. V konečnom dôsledku takýmto postupom boli porušené ústavné práva otca maloletého dieťaťa a ide o rozhodnutie nesprávne, nezákonné. Okresný súd v podstate zvýšil výživné o 100 %, a to po roku a pol od prvotného rozhodnutia o určení výživného.

Otec maloletého dieťaťa poukázal na odsek 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď boli vypočítané náklady na maloletú, resp. náklady matky a na tom základe bolo určené výživné v sume 200,- Eur mesačne. Okresný súd takýmto postupom totálne ignoroval to, že išlo o konanie o zmenu výšky výživného, a nie o určenie výživného. V odvolaní otec maloletého dieťaťa poukázal na odseky 30., 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Pokiaľ bolo po prvotnom rozhodnutí výživného otcovi maloletého dieťaťa vyplatených 30.000,- Eur a na jeho účtoch má 6.000,- Eur, tento fakt nie je žiadnou zmenou, ak tieto financie mal aj pri prvotnom rozhodnutí. Finančná hodnota, ktorou otec dieťaťa disponuje, sa nezmenila, keď išlo o vyporiadanie BSM. Rast cien má dopad na všetkých účastníkov, t.j. aj na otca maloletej dcéry. Odstaňovanie sa otca zo spoločnej domácnosti, čo je uvádzané ako zmena, nebola žiadnou zo strán v priebehu konania uvedená a táto okolnosť bola po prvýkrát vyjadrená v napadnutom rozsudku okresného súdu, čo vyjadril súd z vlastnej iniciatívy, pričom otec maloletého dieťaťa nemal možnosť sa k tejto okolnosti akokoľvek vyjadriť. Takýmto postupom okresného súdu bola porušená zásada rovnosti strán, kontradiktórnosť konania a právo na spravodlivý súdny proces. I v tomto smere bol postup okresného súdu mylný, pretože náklady na bývanie v byte počas bývania otca v spoločnej domácnosti nehradil výlučne len on, ale obaja manželia rovným dielom. Inak tomu nemohlo byť vzhľadom na existenciu BSM. Nedošlo tu k žiadnej zmene pomerov a už nie k takej, ako ju prezentoval okresný súd. Okresný súd hľadal existenciu nejakej zmeny, aby nanovo mohol rozhodnúť o určení výživného. Rozsudok okresného súdu podľa odvolania otca maloletej je navyše nepreskúmateľný, nedostatočne odôvodnený a nie je zrejmé, ako okresný súd dospel k výške nedoplatku na výživnom, ako aj prečo od tejto čiastky odpočítal sumu 135,- Eur a 150,- Eur, a prečo práve tieto sumy. Navrhol rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, resp. zmeniť tak, že návrh bude zamietnutý.

14. K odvolaniu otca maloletého dieťaťa sa vyjadril kolízny opatrovník v podaní zo dňa 15.08.2023 (č.l. 136 spisu). Kolízny opatrovník uviedol, že zdravotný stav maloletej sa od posledného rozhodnutia okresného súdu o určení výšky výživného v rozvodovom konaní v roku 2021 zhoršil. Maloletá je v starostlivosti odborných lekárov, v detskej pneumologickej ambulancii v E., v ambulancii čelustnej ortodontie v J. a kardiológa v I. nad I.. Otec sa s maloletou stretáva sporadicky, nespoluodpiera sa na výchove, počas realizácie stykov ju neprestravuje. Matka má dve zamestnania, aby zabezpečila potreby rodiny. Otec dieťaťa na pojednávaní verbalizoval, že jeho voľnočasové aktivity predstavujú 100,- Eur mesačne. Uvedené nepovažoval ani kolízny opatrovník za prioritné, keďže je prioritná vyživovacia povinnosť otca k maloletej dcére.

15. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Nesúhlasila s odvolaním otca a navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Uviedla, že otec sa s dcérou stretáva sporadicky. Nad rámec výživného prispieva v prípade, že ho o to maloletá D. požiada. Sám nemá problém vynaložiť nemalé finančné prostriedky na voľnočasové aktivity. Pri rozvode súhlasila s výživným len vo výške 100,- Eur mesačne, pretože sa domnievala, že otec sa bude o dcéru zaujímať, že si ju bude brať k sebe počas víkendov aj počas prázdnin, venovať sa jej a v prípade zvýšených výdavkov sa bude spoluodpierať. Ako matka si našla popri hlavnom zamestnaní aj vedľajšiu prácu, aby dokázala užiť sa, maloletú dcéru Katarínu a plnoletú dcéru Y..

16. Ďalšie vyjadrenia nenasledovali.

17. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec za aplikácie ust. § 66, § 67, § 68 CMP na základe podaného odvolania otcom maloletej dcéry a postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo si to nevyžadoval dôležitý verejný záujem, bol v odvolacom konaní z titulu odvolania podaného oprávnenou osobou a v zákonnej lehote napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

18. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie otca maloletej dcéry bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/64/2023-143 zo dňa 10.10.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku krajským súdom bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pre jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 26.10.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline.

19. Podstatou odvolania podaného otcom maloletej dcéry bolo namietanie postupu okresného súdu, ktorý bol nezákonný, ak okresný súd pri zvýšení vyživovacej povinnosti otcovi nevyhodnocoval podstatnú zmenu pomerov, ale skúmal všetky čiastkové náklady rodičov, náklady maloletej dcéry, akoby išlo o prvotné určenie výšky výživného. Otec maloletej dcéry namietal, že nedošlo k žiadnej kvalifikovanej zmene pomerov, aby bolo zvýšené výživné po roku a pol o 100 % zo sumy 100,- Eur na 200,- Eur mesačne. V odvolaní namietal nedostatočné odôvodnenie, nepreskúmateľnosť rozsudku okresného súdu čo do výroku II. o nedoplatku na zročnom výživnom ako aj porušenie rovnosti strán v priebehu konania, porušenie kontradiktórnosti konania a porušenie práva na spravodlivý súdny proces, ak okresný súd sám z vlastnej iniciatívy prihliadol na zmenu, a to odsťahovanie sa otca zo spoločnej domácnosti. O tejto okolnosti vyhodnotenej okresným súdom sa otec maloletej dcéry dozvedel až z písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu.

20. K odvolacím dôvodom otca maloletej dcéry krajský súd uvádza, že ani jeden z nich nebol relevantný k tomu, aby bolo vyhovené odvolaciemu návrhu zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu, resp. aby došlo k zmene rozsudku okresného súdu a k zamietnutiu návrhu. Krajský súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu a v podrobnostiach na jeho závery odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné a ani žiadúce, aby v odôvodnení rozsudku krajského súdu boli podrobne uvedené závery, zhodnotenia, ku ktorým dospel okresný súd napadnutým rozsudkom, pretože je postačujúce na ne len odkázať. Takýto postup krajského súdu vyplýva z toho, že odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože konanie pred okresným súdom a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

21. Rozsudok okresného súdu je rozsudkom dostatočne odôvodneným a preskúmateľným nielen čo do odôvodnenia výroku II. rozsudku okresného súdu, ale aj vo vzťahu k ostatným výrokovým častiam. K výroku II. o nedoplatku na zročnom výživnom okresný súd uviedol, že od jeho výšky 528,57 Eur odpočítal sumu 135,- Eur a sumu 150,- Eur, ktorými sumami sa otec maloletej dcéry podieľal na výdavkoch na tanečných súťažiach. Okresný súd jasne zdôvodnil, ako dospel k nedoplatku na výživnom a akým spôsobom započítal otcom maloletej dcéry vykonané platby (odsek 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu).

22. Otec maloletej dcéry v odvolaní namietal porušenie zásady rovnosti strán, kontradiktórnosti konania a porušenie práva na spravodlivý súdny proces, a to v tom smere, že skutočnosť odsťahovania sa otca od maloletého dieťaťa zo spoločnej domácnosti nebola žiadnou zo strán konania v priebehu konania uvedená. Túto okolnosť z vlastnej iniciatívy konštatoval okresný súd, a to prvýkrát až v odôvodnení písomného vyhotovenia. Primárne krajský súd uvádza, že konanie vyvolané podaným návrhom matkou maloletej dcéry o zvýšenie výživného je civilným mimosporovým konaním, nejde o sporové konanie, ktoré sa vyznačuje kontradiktórnosťou konania.

23. V civilnom mimosporovom konaní v zmysle § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav vecí a v zmysle § 36 CMP je povinný vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí. Zákonite s konaním o zvýšení výživného je spojené to, že ak súdnym rozhodnutím bola určená výška vyživovacej povinnosti, tak k takémuto súdnemu rozhodnutiu okresný súd povinne prihliada, pretože, ak mení vyživovaciu povinnosť, tak súčasne musí meniť aj súdne rozhodnutie v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti. V tejto súvislosti primerane krajský súd poukazuje aj na ust. § 121 CMP, keď pri zmene pomerov sa menia alebo rušia rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu. Pri rozhodovaní súdu o zmene právoplatného rozsudku v týchto veciach nejde o „nové“ rozhodnutie, ale o porovnanie stavu v čase pôvodného rozhodnutia s neskoršími okolnosťami, za posúdenia toho, či sa zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, určenie výživného. Pri zmene pôvodného rozhodnutia súd skúma, či došlo k zmene rozhodujúcich pomerov od pôvodného súdneho rozhodnutia, a ak sa návrhu na zmenu pôvodného rozsudku súdu podľa § 121 CMP vyhovie, tak súd musí vo výroku svojho rozsudku vyjadriť, že ide o zmenu pôvodného rozsudku. Okresný súd preto nezasiahol do rovnosti strán účastníkov konania ani do práva otca maloletej dcéry na spravodlivý súdny proces, ak pri rozhodovaní o návrhu podanom matkou maloletej dcéry pri jeho vyhovení za aplikácie ust. § 121 CMP sa zaoberal pôvodným rozhodnutím č.k. 3P/18/2021-63 zo dňa 06. júla 2021, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otcovi maloletej dcéry vo výške 100,- Eur mesačne a ktoré rozhodnutie súdu bolo výrokom III. zmenené pri vyhovení návrhu podaného matkou. Ak okresný súd prihliadol pri zmene pomerov aj k skutočnosti, že od posledného súdneho rozhodnutia výšky vyživovacej povinnosti už otec nežije v spoločnej domácnosti s matkou a maloletou dcérou, tak takýmto postupom nedošlo k zásahu do práv otca. Krajský súd poukazuje aj na obsah zápisnice o pojednávaní pred okresným súdom dňa 26.06.2023, keď pri vykonávanom dokazovaní bol okrem iného oboznámený aj pripojený spis Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 3P/18/2021, pričom na tomto pojednávaní bol okrem otca maloletého dieťaťa prítomný aj právny zástupca otca maloletého dieťaťa. Mali teda účastníci konania i právny zástupca vedomosť, že sa vykonáva dokazovanie aj pripojením spisu sp.zn. 3P/18/2021, a preto nie je možné argumentovať v odvolaní tým, že až z písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu sa otec maloletej dcéry dozvedel o skutočnosti zmeny pomerov, na ktorú okresný súd prihliadol, a to, že nežije v spoločnej domácnosti s matkou a maloletou dcérou.

24. Pri zmene výšky výživného Civilný mimosporový poriadok neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo prejsť od právoplatnosti pôvodného rozsudku na to, aby mohol súd zmeniť tento právoplatný rozsudok. Nie je preto možné poukazovať len na samotnú skutočnosť, ako to uvádzal otec maloletej dcéry, že od posledného súdneho rozhodnutia pri napadnutom rozsudku okresného súdu o zvýšení výživného uplynula doba roka a pol. Určujúca nebola dĺžka obdobia od pôvodného rozsudku, ale to, či došlo k zmene pomerov tak, ako to vyžaduje ust. § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

25. Krajský súd konštatuje, že došlo ku kvalitatívnej zmene pomerov od posledného súdneho rozhodnutia, keď je zrejmé, že došlo k veľkému nárastu cien základných životných potrieb. K zmene pomerov od posledného súdneho rozhodnutia došlo aj na strane maloletej dcéry D., ktorej zdravotný stav si vyžaduje pravidelné návštevy v detskej pneumologickej ambulancii v E., ako aj návštevu

ambulancie čelustnej ortodontie v J., t.j. keď maloletá D. je toho času v starostlivosti odborných lekárov. Zhoršenie jej zdravotného stavu je ďalšou skutočnosťou pre zmenu pomerov okrem nárastu základných životných potrieb a skutočnosti, že otec maloletej dcéry od posledného súdneho rozhodnutia už nie je v spoločnej domácnosti s matkou maloletej dcéry a s maloletou dcérou, a tým sa ani osobne nepodieľa na výkone starostlivosti o maloletú dcéru a ani na nákladoch súvisiacich so spoločným bývaním. Krajský súd konštatuje, že pri zmene pomerov na strane maloletej dcéry a majetkových pomerov rodičov maloletej dcéry okresný súd dôsledne postupoval, ak zisťoval výdavky, nákladové položky u maloletej dcéry a výdavky u rodičov, a tomuto postupu nie je možné nič vytknúť a už vôbec nie to, čo namietal otec v odvolaní, že takýmto detailným postupom by mal byť porušený zákon, keď sa riešila skôr výška vyživovacej povinnosti a nie kvalifikovaná zmena pomerov. V okolnostiach danej veci preto nebolo určujúce len samotné obdobie od posledného súdneho rozhodnutia ohľadne výšky vyživovacej povinnosti určenej otcovi maloletej dcéry, ale zohľadnenie zmeny zdravotného stavu na strane maloletej dcéry, zmeny pomerov v zmysle § 78 ods. 3 Zákona o rodine, t.j. vývoj životných nákladov, potrebu odbornej lekárskej starostlivosti maloletej dcéry v ambulancii pneumologickej, alergologickej, kardiologickej ambulancie, čelustnej ortodontie ako aj, že rodičia maloletej už nezdieľajú spoločnú domácnosť, pri ktorej otec maloletej dcéry prispieval aj na náklady spojené s bývaním. V podrobnostiach z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP krajský súd odkazuje na rozsudok okresného súdu, s ktorým sa stotožňuje.

26. Krajský súd v odvolacom konaní napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil, keďže neboli zistené dôvody na jeho zmenu a ani na zrušenie a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania v spojení s ust. § 596 ods. 1 CSP, ak neboli zistené dôvody postupu pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania podľa § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.